

TEKST LITERACKI A TEKST INFORMACYJNY

Wśród tekstów wyróżniamy takie, które mają zastosowanie praktyczne. Są to **teksty użytkowe** (na przykład instrukcja, ogłoszenie, list oficjalny), lub **informacyjne** (na przykład artykuł prasowy).

W odróżnieniu od nich **teksty literackie**, takie jak wiersz, opowiadanie, baśń, legenda przede wszystkim działają na wyobraźnię i uczucia odbiorcy dzięki różnym zabiegom słownym (na przykład przenośniom, uosobieniom, porównaniom).

DOPEŁNIENIE I OKOLICZNIK

Dopełnienie i okolicznik to część zdania określająca czasownik.

Okolicznik to część zdania, która nazywa między innymi sposób wykonania, jej przyczynę, czas i miejsce. Okolicznik odpowiada na pytania: *jak?, gdzie?, kiedy?, po co?, dlaczego?, mimo co?, pomimo co?, wbrew czemu?, jak długo?*

OKOLICZNIK   CZASOWNIK   OKOLICZNIK

Wieczorem siadam przed komputerem.

kiedy?

co robię?

gdzie?

Dopełnienie to część zdania, która dostarcza dodatkowych informacji o czynności, nazywa na przykład obiekty, których dotyczy wykonana czynność. Odpowiada na pytania wszystkich przypadków oprócz mianownika i wołacza: *kogo?, czego?, komu?, czemu?, kogo?, co?, (z) kim?, (z) czym?, (o) kim?, (o) czym?*

CZASOWNIK   DOPEŁNIENIE   DOPEŁNIENIE

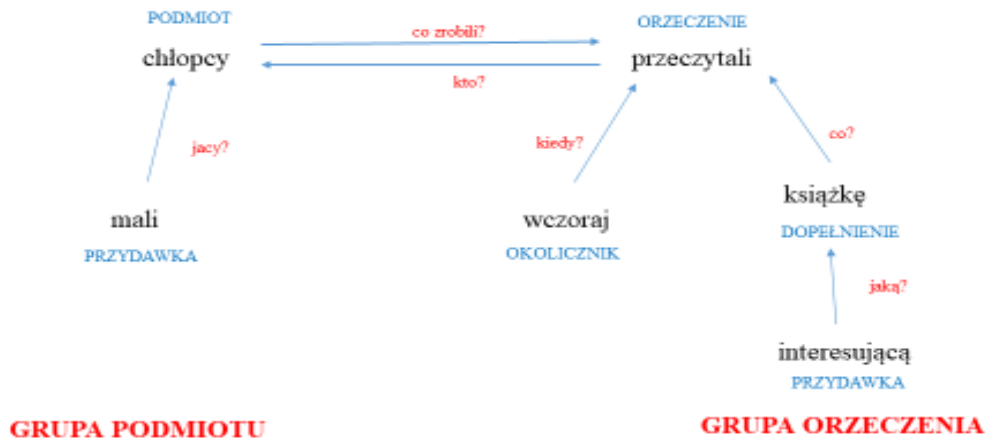
Przygotowuję z kolegą prezentację multimedialną.

co robię?

z kim?

co?

Mali chłopcy przeczytali wczoraj interesującą książkę.

PRZYPOWIEŚĆ

Przypowieść to krótki utwór prozatorski, w którym ukazane przykłady postaw i zachowania służą przedstawieniu ponadczasowych prawd dotyczących życia człowieka. Zbiór przypowieści jest zawarty między innymi w Nowym Testamencie Pisma Świętego.

Znane przypowieści:

- *Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie.*
- *Przypowieść o talentach.*
- *Przypowieść o synu marnotrawnym.*
- *Przypowieść o siewcy.*

STRESZCZENIE

STRESZCZENIE wypowiedź polegająca na zapisaniu własnymi słowami najważniejszych informacji z przeczytanego tekstu lub wysłuchanego wykładu, wywiadu i tym podobnych, czyli spisanie pokrótce ich treści tak, by zachować sens streszczanej wypowiedzi.

W streszczeniu zazwyczaj nie umieszczamy:

- cytatów,
- dialogów,
- opisów,
- komentarzy, opinii.

UWAGI DLA PISZĄCYCH STRESZCZENIE

Aby właściwie streścić tekst, najpierw go uważnie przeczytaj. Następnie sporządź krótki plan przeczytanego tekstu. Pamiętaj, aby nie pominąć najważniejszych elementów fabuły. Następnie przedstaw wydarzenia własnymi słowami. Zrezygnuj z cytatów, dialogów, opisów i komentarzy. Pamiętaj o spójności tekstu i akapitach.

Po napisaniu, przeczytaj tekst na głos i popraw błędy.